НАУЧНЫЙ ФОРУМ
nauchforum.ru

ISSN: 2542-2162

№15(151)
часть 2

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

Г. МОСКВА

НАУЧНЫЙ ФОРУМ
nauchforum.ru

Электронный научный журнал

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

№ 15 (151)
Апрель 2021 г.

Часть 2

Издается с февраля 2017 года

Москва
2021

УДК 08
ББК 94
С88

С88 Студенческий форум: научный журнал. – № 15(151). Часть 2. М., Изд. «МЦНО», 2021. – 36 с. – Электрон. версия. печ. публ. – https://nauchforum.ru/journal/stud/151

Электронный научный журнал «Студенческий форум» отражает результаты научных исследований, проведенных представителями различных школ и направлений современной науки.

Данное издание будет полезно магистрам, студентам, исследователям и всем интересующимся актуальным состоянием и тенденциями развития современной науки.

ISSN 2542-2162

ББК 94

Оглавление

Papers in english **4**

Rubric «Pedagogy» **4**

INTRODUCTION OF HEALTH-SAVING TECHNOLOGIES INTO EDUCATIONAL ACTIVITY 4
Anastasia Kirienko

TEACHING CHILDREN WITH DISABILITIES 7
Julia Kovaleva

Rubric «Sociology» **10**

ANALYSIS OF THE ORIENTATIONS OF THE STUDENTS OF THE BELGOROD STATE NATIONAL RESEARCH UNIVERSITY WHEN CHOOSING A MARRIAGE PARTNER 10
Natalia Parynceva
Roman Bogachev

Rubric «Technical sciences» **12**

FREE INTERNET TOOLS FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION OF KAZAKHSTAN TOURISM PRODUCTS 12
Akzhan Iskakova

Rubric «Philology» **17**

REQUIREMENTS FOR IMPARTIALITY IN CREATING THE IMAGE OF THE NATIONAL MEDIA AND STANDARDS OF PROFESSIONAL ETHICS OF A JOURNALIST 17
Ayjamal Karamatdinova
Beruniy Alimov

Қазақ тілінде мақалалар **19**

Бөлім «Педагогика» **19**

ЛОГОПЕД МҰҒАЛІМНІҢ ҚОЛДАНАТЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҰМЫС ФОРМАЛАРЫ 19
Баграмова Айганым Адаевна
Алпысбаева Мадина Борамбаевна

Бөлім «Техникалық ғылымдар» **22**

КРИПТОГРАФИЯЛЫҚ ТАЛДАУДАҒЫ ПАРАЛЛЕЛЬ ЕСЕПТЕУЛЕР 22
Сабыр Әйгерім Мұратбекқызы
Жумадиллаева Айнур Канадиловна

Бөлім «Экономика» **32**

ЖОО-НЫҢ ТИІМДІ ИМИДЖІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ 32
Тлектесова Әйгерім Шыңғысқызы
Рилла Маликовна Жетекші

PAPERS IN ENGLISH

RUBRIC

«PEDAGOGY»

INTRODUCTION OF HEALTH-SAVING TECHNOLOGIES INTO EDUCATIONAL ACTIVITY

Anastasia Kirienko
Student,
Belgorod State University
Russia, Belgorod

Abstract. This article focuses on the problems of introducing health-saving technologies into educational activity. The article considers the attitude of teenagers to a healthy lifestyle, as well as what methods and techniques teachers use to maintain children's health. Analysis of the study results is presented.

Keywords: healthy lifestyle, healthy saving technologies, health, prevention of healthy lifestyle.

Personal health is one of the most important components of a person's well-being and happiness and his undeniable privilege, as well as the success of the social and material development of any state. The legal child rights are spelled out in the UN Convention on the Rights of the Child - these are the right to healthy growth and development and the right to parents ' love and care.

Statistics show that currently there is a sharp drop in the level of health of the nation: the number of chronic diseases is increasing, the number of healthy school graduates is decreasing. The main reasons are: sedentary lifestyle, eating disorders, overload by the educational process due to an increase in the number of disciplines studied, imbalance in the study and recreation regime, a dysfunctional environmental situation, lack of a healthy lifestyle within the family, etc. This is an alarm call and makes you think, because it is in schools that the foundation is laid on the basic concepts of a healthy lifestyle [2].

Forcing students to conduct a healthy lifestyle is not effective. Students do not want to independently study their health. In addition, one of the problems of the health-saving activities of any educational institution is the daily activities of children in their free time, their leisure time and the organization of additional education.

It is necessary to use technologies that will allow them to bring out the basic life rule for themselves: "Success will be when your health is normal and you support it with a healthy lifestyle."

The task of teachers, as well as parents, is to create the necessary conditions for this.

The problem of introducing health-saving technologies into the educational process is considered in the works of G.K. Zaitsev, L.G. Tatarnikova, Yu.L. Varshamova, V.F. Bazarny, L.P. Ufimtseva, V.A. Gurova, E.Ya. Olado, N.K. Smirnova, I.Yu. Glinyanova, E.A. Shulgin, T.A. Soldatova.

To derive a versatile definition of healthy-saving, we will try to create a symbiosis of concepts created by scientists - teachers N.K. Smirnov and V.D. Sonkin.

Health-saving technologies are a set of programs aimed at educating students in a health culture, developing such qualities that will contribute to its preservation and formation of an attitude to their health as a value, as a result of which the cultivation of a healthy lifestyle [2].

Health-saving technology should include:

- lack of stress and adequacy of methods and requirements, these should be the conditions of education in the educational institution;
- Educational organization must take into account age and other individual characteristics;
- combination of educational and physical activity, contributes to improved perception of the material and has a less detrimental effect on the limitation of motor activity;
- Comprehensive training both indoors and outdoors.
- system of separation of training time and rest time. By organizing didactic units in the form of a lesson, seminar or lecture session;
- use of techniques to influence different sectors of memory (visual, auditory, analogies)
- development of modules with a combination of subjects with interdisciplinary communication, allows to consider the problem from a different perspective;
- adaptability of classrooms (classes) to conduct certain classes;
- general sanitation of educational and auxiliary facilities;
- inadmissibility of work and rest education violations [1]

Having conducted a study on the basis of Regional state institution "Center for Psychological and Pedagogical Assistance to Families with Children, Assistance to Family Structure and Post-Alternative Support of Graduates "Perspective" in Novoandrosovo, Zheleznogorsk district, Kursk region for 2019, analyzing the results, we made the following conclusion: in general, most pupils believe that healthy-saving technologies are developed at the average level. This is clearly seen in the diagram showing the satisfaction assessment algorithm:

Low level of educational satisfaction - 6- 7

average level of educational satisfaction - 8 - 10

high level of satisfaction with the educational process - 11- 19

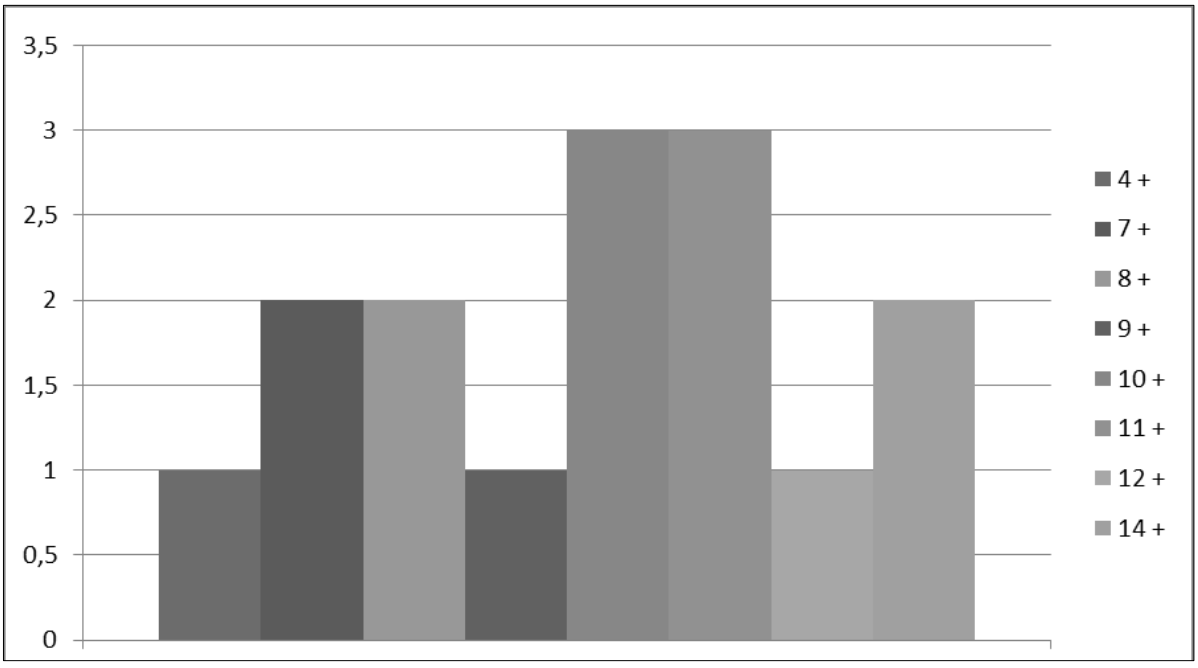

Figure. Satisfaction algorithm diagram

We obtained the following data by analyzing children's overall view of healthy lifestyles.

Most respondents believe that their state of health is at a good or very good level.

To promote health, children:

- do exercises (8 people)
- eat healthy food (7 people)
- temper (1 person)

- join sport clubs ((5 people)
- take vitamins (2 people)
- run (6 people).

All pupils are fond of healthy lifestyle. They learn about it from:

- tutors (15 people)
- internet (15 people)
- textbooks (8 people)
- TV (3 people)
- friends (7 people)

All pupils (15 out of 15) believe that the "Perspective Center" all the conditions for physical activity are created.

Pupils of "Perspective Center" understand the importance of healthy lifestyle. They try to maintain their health, as well as strengthen it by various methods. Often, educators and teachers help them with it.

The problem of national health is actual in our country. Taking into consideration different stages of our state, the thread in terms of health saving was lost. And it can be restored only in one way - to instill a health culture in the younger generation at all stages of the learning process. Pedagogy is looking for ways to solve problems, develops technologies, introduces them into the education process.

The analysis shows that educational institutions directly or indirectly use these technologies, but there is also a difficulty: it is not everywhere possible to use this or that technology, there is always not enough funding for the implementation of this or that program.

There are problems with pedagogical resources.

To overcome problems, it is necessary to work hard, look for new ideas, modernize the old ones. Move and move forward, because only in the movement is our salvation and the formation of a healthy, educated and strong nation.

References:

1. Kuleva S.V. Problems of creating a school of health in the conditions of an innovative educational institution/S.V. Kuleva//. – 1998. – №3. – Page 49-60.
2. Smirnov N.K. Healthy-saving technologies in a modern school. /N.K. Smirnov. - M.: ACC and ABM, 2002. – 121 pages.

TEACHING CHILDREN WITH DISABILITIES

Julia Kovaleva
Student
of Belgorod State National Research University,
Belgorod, Russia

Abstract. The article is devoted to the peculiarities of teaching children with disabilities. This problem is especially relevant in the modern world, because every year children with disabilities increase in significant numbers. It is necessary to improve the latest technologies and the training of teachers and educators aimed at a particular field of activity.

Keywords: correctional and pedagogical interaction, children with disabilities, special educational needs, developmental defects.

L.S. Vygodsky said: «Abnormal development is not defective, but a kind of development that is not limited to negative signs, but has a number of positive ones that arise due to the adaptation of a child with a defect to the world» [p.135:7]. Analyzing the author's statement, it should be noted that each child is unique and individual in its own way. Despite the peculiarities in their development, children learn about the world around them, learn something new for themselves, and most importantly accept themselves as they are. Students with disabilities require more attention to themselves, such children need a special approach in the education system, it is necessary to take into account the structure of the defect for effective correctional and pedagogical influence, to look for new approaches in the education system in a special school [p.213: 6].

Children with disabilities (HIA) are children who have various mental or physical abnormalities that cause disorders of general development that do not allow children to lead a full life [p.247: 2]. In the modern world, the education of children with disabilities is an urgent problem. The number of children with disabilities in Russia has significantly increased in 2020. The increase in the number of children with disabilities is observed every year.

Children with disabilities require special attention and attitude from educators and teachers. According to the types of disability, children with disabilities are distinguished:

1) Group 1-5-children with hearing, vision, and speech disorders;
2) Group 6-children with neurological diseases (cerebral palsy, children with head injuries);
3) Group 7-children with ZPR, attention deficit hyperactivity disorder;
4) Group 8 – children who are mentally retarded.

Children who belong to groups 1-5 of the disease, most often can study in schools with their peers and continue their future education in various educational institutions. Rehabilitation of children with disabilities of the I-V type often has a positive trend [p.349: 1].

Students with hearing impairment are a common group of children. The basic classification of children with hearing impairments is based on the following criteria:

1) degree of hearing loss;
2) loss time;
3) level of speech development.

In accordance with them, groups of children are distinguished:

1) Deaf (inaudible)

a) early deafened;

b) late deafness.

2) Hard of hearing (hard of hearing).

Deafness and hearing loss can be caused by various diseases of children. Children with this feature of development require a certain attitude to themselves in terms of education. It is possible that they are able to study in a secondary general education institution, but a special educational institution is also intended for such children. Special educational institutions are designed for

children with abnormal development of the child's disease. Teachers must take certain measures to educate and educate children. For example, in a biology lesson, a subject teacher can build a lesson in which there is a story-role-playing game.

There are children with congenital or acquired disabilities that are associated with visual impairment. The group of students with visual impairment is increasing, and this is due to the actualization and mobilization of innovative technologies in the modern world. Of course, we cannot exclude the fact that there are several groups of children with visual impairment:

1. Blind:
a) absolutely blind, or totally blind;
b) partially blind.
2. Visually impaired:
a) Blind children;
b) the blind.

The hypothesis that children who are part of the group of visually impaired people have acquired this defect by inheritance exists at the gene level. And teachers, as senior comrades, should especially treat this category of children. Subject teachers should not rule out that there should be different types and methods of teaching in the classroom. But children who study in specially designated schools take into account every feature of the children and depending on their severity of the disease.

Students who have neurological diseases should study in special schools designated for such groups of children. Schools of this type are most often opened in the neurological and psychiatric departments of polyclinics, where children spend most of their lives [p.30: 3]. Educators who work with this group of children are required to apply special methods and means of teaching. They should know the basics of a set of measures that are aimed at maintaining and restoring the strength of patients. It is necessary to be able to correctly and correctly create conditions for the life of children that contribute to a favorable course of the disease.

Children who have entered the 7th group of disabilities are engaged in the correction of writing, motor skills, perseverance and attention support [p.268: 4]. Teachers-educators are forced to take into account the special characteristics of each child. After all, this problem is relevant, and the number of children who have this pathology is increasing. This is due not only to hereditary inclinations, but also to the family in which the children are brought up. The difficulties experienced by parents who have such a child are significantly different from the everyday concerns of an ordinary family.

Children of this type should be under the constant supervision of not only parents, but also psychologists. Teachers who work with this group should correctly approach children from a professional point of view. Children are taught in a regular general education school, so teachers should properly systematize the lessons in order to take into account children with this defect [p.43: 7].

Students who have been exposed to group 8 health disorders are trained in educational institutions, where the main goal of education in classes of this type is to teach children to read, calculate, write and navigate the world around them [p.267: 10]. According to statistics, children with mental disorders lead in comparison with other types of disabilities. As a rule, children who have been exposed to this disease are most often of preschool and school age. Children encounter various difficult situations on the way, when they are forced to memorize a lot of information, build logical chains and concentrate on one activity.

«Any child deserves to receive a full-fledged development, in which there would be a self-development of his unique abilities» [p.264: 9]. Reflecting on these words, it is necessary to say that every child requires a special attitude to himself and regardless of whether he has any special features in development or not. The teacher is the first person who should remember this and take into account the individual characteristics of each child he teaches.

Summing up the above, it is important to focus on the fact that in this period of time, the problem of children with disabilities is particularly relevant. After all, each student needs his own approach from the side of education, each teacher should have special ways of teaching children with any defects. Children are unique, and properly selected teaching methods will allow you to discover the creative abilities of children and stimulate independent activity of students.

References:

1. Akatov L.I. Social rehabilitation of children with disabilities. Psychological foundations: studies. manual / L.I. Akatov. - M.: Vlados, 2016. - p. 349 -363.
2. Bgazhnokova I.M. Education and training of children and adolescents with severe and multiple developmental disorders. - M.: Pedagogika, 2018. - 247 p.
3. Bgazhnokova I.M. General and special education: ways to interaction and integration / I.M. Bgazhnokova. – (Educational policy) / / Voprosy obrazovaniya. -2018. - No. 2. - pp. 30-38.
4. Vinevskaya A.V. Pedagogy. Dictionary-reference book of a correctional teacher / A.V. Vinevskaya. – Rostov n/D.: Feniks, 2016. – P. 268.
5. Vygotsky L.S. the Mental development of children in learning: Sat. articles. - M.: Moscow, 2018. - 135c.
6. Grigor'eva L.G. Children with developmental problems. - M.: Akademkniga, 2018. - 213 p.
7. Zyryanova S.I. On the socialization of children with special educational needs / S.I. Zyryanova // Preschool pedagogy. -2016. - No. 6. - p. 43-54.
8. Malofeev N.N. Special education: science // Bulletin of Education: Thematic application: Special education: state, prospects of development. 2019. No. 3. pp. 14-28.
9. Ruskin J. Eagle's Nest. - In: Ruskin as Literary Critic: Selections / Ed.A.H.R. Ball. Cambridge Univ. Press., 2019. P. 264.
10. Shuklova L.A. Problema obucheniya i vospitaniya detei s ZPR: podkhody i ikh resheniya // L.A. Shuklova // Siberian Pedagogical Journal. -2016. - No. 11. pp. 267-272.

RUBRIC

«SOCIOLOGY»

ANALYSIS OF THE ORIENTATIONS OF THE STUDENTS OF THE BELGOROD STATE NATIONAL RESEARCH UNIVERSITY WHEN CHOOSING A MARRIAGE PARTNER

Natalia Parynceva

Student,
Belgorod State National Research University,
Russia, Belgorod

Roman Bogachev

Research supervisor,
Docent, Belgorod State National Research University,
Russia, Belgorod.

Abstract. The article presents the results of the analysis of students' orientations in marriage choice (on the example of the Belgorod National Research University).

Keywords: marriage choice, marriage, cohabitation, family.

The marriage of young people is one of the main events in the life of every person, so making the right decisions related to the creation of a family is the key to family well-being and stability.

The institution of family and marriage is currently undergoing significant changes, including changes in the orientation of young people when choosing a marriage partner.

In modern conditions, the preparation of young people for marriage is a very important social problem. Marriage and family relations are currently experiencing a crisis, as the number of divorces increases, the birth rate decreases, and the institution of family and marriage is being transformed. At the same time, the society is interested in the stability of the family being created. Here, the issues of the marriage choice of young people and the factors influencing this choice are significant.

All these negative trends in the development of the institution of family and marriage suggest that it is necessary to study the motives and orientations of young people when choosing a marriage partner.

For a detailed study of the orientations of young people when choosing a marriage partner, an analysis of the orientations of students in the marriage choice was carried out on the example of the Belgorod State National Research University.

To obtain the results of the study, a survey was conducted among the students of the Belgorod State National Research University. The questionnaire included 19 questions, including passport questions, which helped us to consider the peculiarities of students ' orientations in the marriage choice. A total of 100 people took part in the study, including 56 women and 44 men. The age of respondents is limited to the range from 17 to 30 years. Most of them are in the age group from 19 to 20 years.

As part of the study, we identified the most preferred and categorically unacceptable qualities of a marriage partner. For the majority of respondents, the priority qualities are good manners (59%) and loyalty (58%). The next important qualities were intelligence (37%), attractive appearance (30%), responsibility (29%), kindness (28%) and neatness (21%). The same shares, 17% each, scored such qualities as financial security and a sense of humor. The least respondents chose generosity (16%), communicability (10%) and athletic build (8%) (see Chart 1). The majority of respondents chose rudeness as a categorically unacceptable quality in a marriage partner (58%). Dishonesty (46%), hypocrisy (44%), and selfishness (40%) are also considered unacceptable qualities of a marriage partner. Almost a third of respondents chose windiness (33%) and laziness

(30%) as categorically unacceptable qualities. Such unacceptable qualities in a marriage partner as irresponsibility, greed, and cowardice scored 17%, 16%, and 11%, respectively (see Chart 2).

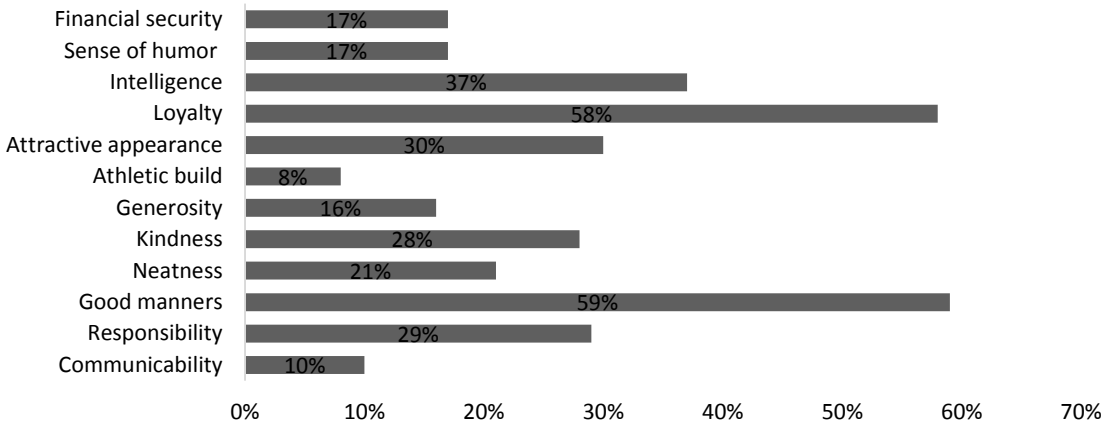

Chart 1. Distribution of respondents' responses to the question: «Choose the most preferred qualities that you would like to see in a marriage partner»

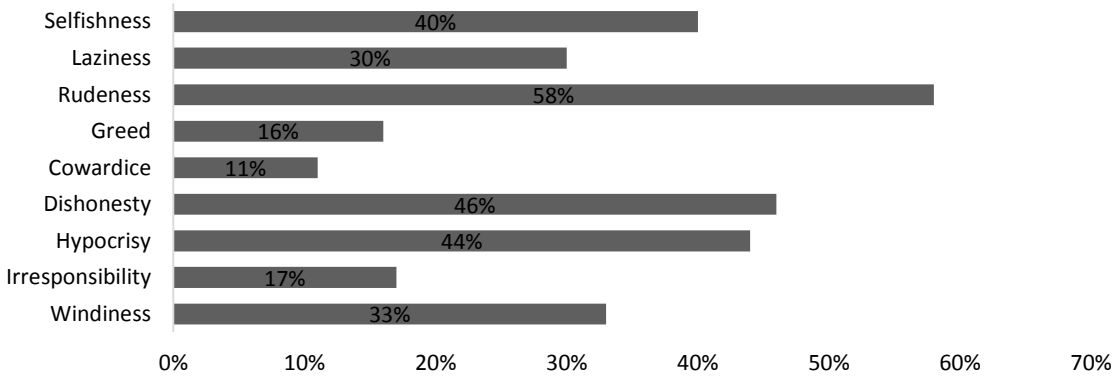

Chart 2. Distribution of respondents answers to the question: "Choose categorically unacceptable qualities in a marriage partner»

The conducted research allowed us to determine what the student youth is guided by when choosing a marriage partner. The results of the study showed the importance of studying the orientations of young people when choosing a marriage partner. The success and stability of the family being created will depend on the correctness of the choice made.

References:

1. Fundamentals of the state youth policy of the Russian Federation for the period up to 2025. [Electronic resource]. URL: http://static.government.ru/media/files/ceFXleNUqOU
2. Bass, D. The strategy of choosing a partner: Textbook. – St. Petersburg: Peter, 2000. – 437 p.

RUBRIC

«TECHNICAL SCIENCES»

FREE INTERNET TOOLS FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION OF KAZAKHSTAN TOURISM PRODUCTS

Akzhan Iskakova

Student,
Al-Farabi Kazakh National University,
Kazakhstan, Almaty

БЕСПЛАТНЫЕ ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЫ ДЛЯ РАЗВИТИЯ И ПРОДВИЖЕНИЯ ТУР.ПРОДУКТА КАЗАХСТАНА

Искакова Акжан

студент,
Казахский национальный университет им. Аль-Фараби,
Казахстан, г. Алматы

Abstract. Since the arrival of the Internet, there has been a huge change in the intermediation world. In the past played a very important role the tour operators and the traditional travel agencies because without them the travel process could not been carried out. The choice of this topic and interest is determined by the moment because we live in a world in which things are constantly changing. Internet tools have become very popular among experts in the field of marketing and advertising. Enterprises of direct and indirect tourism spheres use the Internet as a provider of effective tools for designing and promoting tourism products / services. Modern advertising specialists note that over the past 20 years, the volume of advertising has increased by 20 % on the Internet and by 8 % on TV, and in print media it has decreased by 10 %. The amount of advertising on the Internet will soon overtake TV. Along with the market and popularity of the Internet, SMM is developed. New tools, applications, and platforms are emerged.

Аннотация. С появлением Интернета в мире посредничества произошли огромные изменения. В прошлом очень важную роль играли туроператоры и традиционные туристические агентства, потому что без них процесс путешествия не мог бы осуществляться. Выбор темы и интереса определяется моментом, потому что мы живем в мире, в котором вещи постоянно меняются. Интернет-инструменты стали очень популярными среди специалистов в области маркетинга и рекламы. Предприятия прямой и косвенной сферы туризма используют Интернет в качестве поставщика эффективных инструментов для разработки и продвижения туристических продуктов / услуг. Современные специалисты по рекламе отмечают, что за последние 20 лет объем рекламы в Интернете увеличился на 20%, на телевидении - на 8%, а в печатных СМИ - снизился на 10%. Количество рекламы в Интернете скоро превзойдет телевидение. Вместе с рынком и популярностью Интернета развивается SMM. Появляются новые инструменты, приложения и платформы.

Ключевые слова: бесплатные интернет ресурсы, Гугл, тур. продукт, Казахстан, бронирование, платформа.

Keywords: free internet tools, Google, tour product, Kazakhstan, booking, platform.

The object of research is the Google Search Engine in the sphere of tourism, where the subject of the research is the features and modern trends in the development of the Google [1], its impact on the tourism industry and usage of Google to gather information regarding to travel issues. Google Search Engine is defined as a multi-purpose tool on a huge scale, which can greatly improve tourism industry as a whole.

The concept of Google in tour product promotion includes any service on the Internet that is using crowd sourcing as its main modification tool and that it is accessible to anyone. A new project, digitization of books in major libraries, was clearly Google's most ambitious project [2]. Page and Brin announced they were prepared to devote significant amounts of money and resources to digitizing millions of books that were gathering dust or growing old and brittle in famous libraries all over the world. Five big names, University of Michigan, Stanford, Harvard, Oxford and New York Public library signed up. Google won over the publishers arguing that they would find new opportunities to sell books [3].

Google would cover the costs of scanning and indexing books for the right to display them as part of search results. Google would display only the few selected pages or snippets of text that related to the user's query and in a form that could not be copied or printed. Google believed all this could give readers a taste of the book and entice them into purchasing a copy.

Google has direct impact on the promotion process of tour product in Kazakhstan. Nowadays, tourists mostly use Booking.com, TripAdvisor, Aviate, Chocotravel, Tickets.kz for booking and buying purposes [4]. In this case, Google is an intermediary between customer and service supplier, that vital component in the whole structure. From all taken replies, 66,7 per cent or extremely high proportion is taken by Accommodation facilities. Accommodation is the common term that covers all types of housing. Hotels, motel, hostels, B and b, even houses of relatives and friends are types of accommodation. This topic will be more deeper discussed in the following chapter.

Second more preferred choice is transportation. Doubtless, first question that you ask for yourself before going somewhere after «where I will sleep? » is "how i will reach this or that destination?". And last interestingly 3rd place winner is events and activities. People mostly look for interesting events around the place of their residing to hang out. Facebook has similar tool as events for a week or some gathering nearby [5]. This helps a lot when you are travelling, especially alone, to meet new people and make friends.

There are plenty of apps, as InterNatons, Couchsurfing which help to find locals. This diagram also shows that people are not highly interested in food and catering service offered by that place, because anyway you will find some place to eat. It is already included option of minds

Since the beginning of the year, Google's share in Kazakhstan has grown from 66.84% to 72.37% [6]. The share of Yandex almost did not change: 20.61% and 20.1%. Most of all behavioral changes have touched the search engine from Mail.ru. In January, its share was 11.32% and in December it tragically fell to 6.86%.But it is always necessary to evaluate market share and relatively absolute indicators of traffic. Google had 2.814 billion visits (or 70.05% of the average annual), Yandex - 0.804 billion visits (or 20.01%) on the Mail.ru search engine - 0.361 billion visits (9.01%).These changes can be shown clearly in a form of diagrams below.

- Rapid development of network technologies allows you to accumulate, analyze and update the tourism data;
- The leaders of many companies are aware of the promise of using online platforms, in a face of Google search engine in a competitive environment.

In the second case we see the total suppression and superiority of Google. Along with that, we must remember that the data provided by Yandex, on the basis of its statistics service, which may not be installed on some sites [7]. Therefore, all figures given and used must be taken with a certain degree of skepticism.

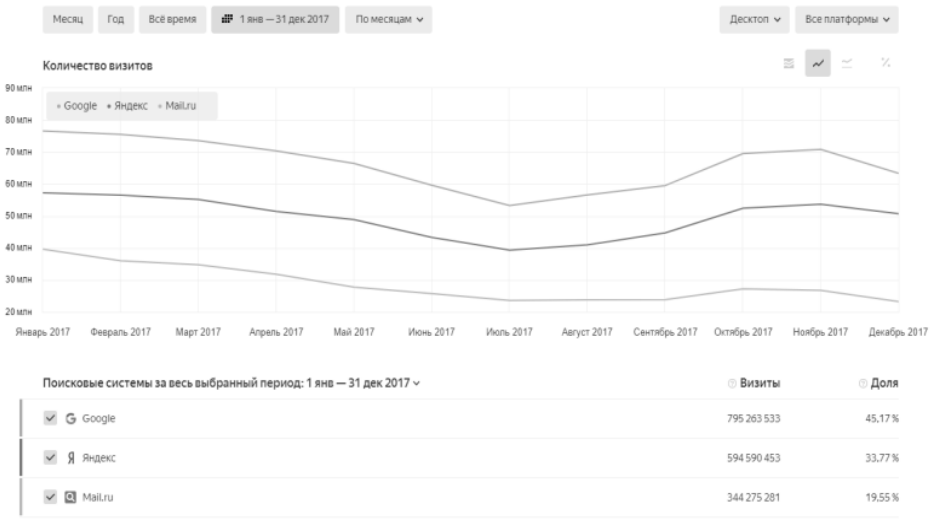

Figure 1. Number of visits [6]

This year the author was honored to take part in Google conference, organized by International Business University of Munchen, Germany. The main guest, who presented new models and projects of Google was Thierry Geerts, CEO of Google Belgium and Luxembourg. The conference itself was focused on economical issues and business development, how Google is interconnecting and which principles are used by Google in everyday work. However, it was pretty interesting lecture for me that helped me to realize and organize some details in my mind.

Some of the characteristics of the hotel reviews are that they use the pay per click model, as Google does [8]. They allow the comparison of hotels which are competitors in order to be conscious of the different quality offers. And finally they analyze the reputation of the hotels, that is, the hotel company is able to know the rating, the comments and the positioning it has. The hotel reviews which are on the top of the list today are Tripadvisor and Holiday check.

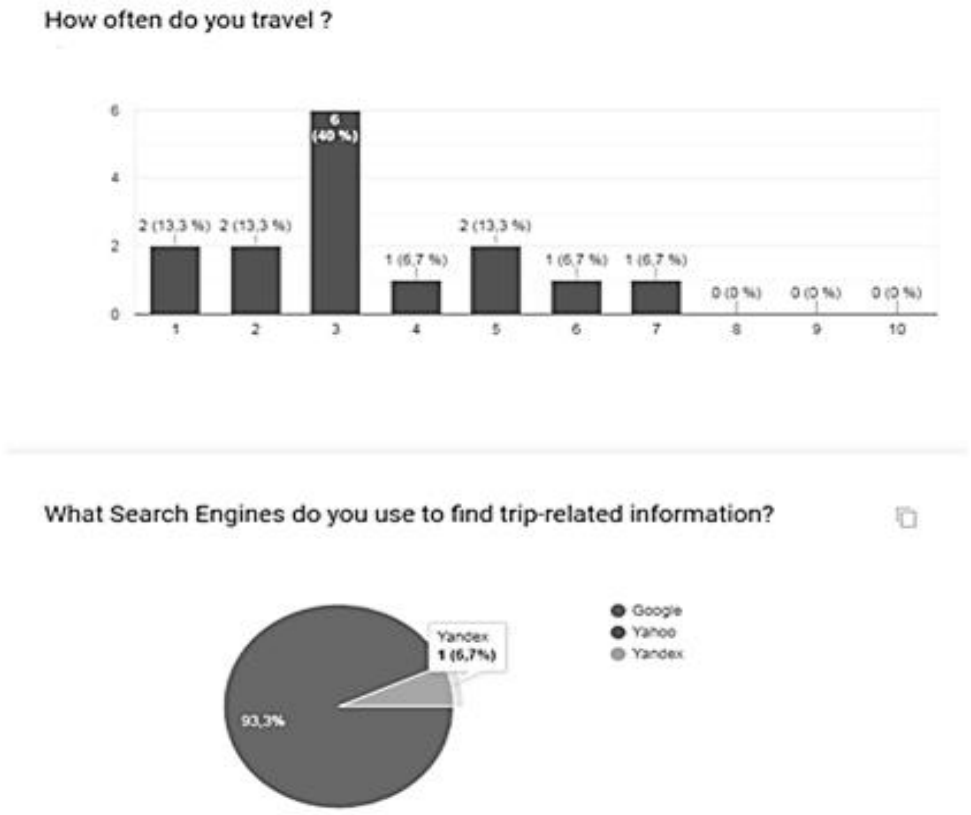

Figure 2. Online survey results [3].

From the personal experience in the hotel industry at Schwand Gasthof hotel in Germany, the author got enough knowledge in the organization of hotel industry.

At present, information technologies in the Republic of Kazakhstan are experiencing a stage of active development for the following reasons:

- There is a large number of organizations whose activities extend to the vast territory of our country;
- The software market with powerful IT-functionality appeared on the information technologies market;

A unique digital product, an Application "Kazakhstan Land of the Great Steppe", has been presented in this section [9].

A one-of-a-kind high quality interactive application, presenting multimedia on the most representative geographic, political, touristic, historical, economic facts about Kazakhstan, contains hundreds of high quality unique photographs, videos, 3D objects, panoramic tours, interactive charts, and innovative maps. It should be of interest to anyone who wants to learn about the world's ninth largest country, including tourists, students, and business people.

We see that the difference is huge, but we have to not miss that fact, that Kazakhstan is only 28 years old, how it dramatically can be sound [10]. We are young and strong country that has all chances and opportunities to be among 30 high developed countries in the whole world. If to consider that tourism as a field of economy was released and accepted officially only several years ago, from all aspects the author of work finds it a good progress and development of Kazakhstan tourism.

Gradually, Google is going to evolve even further, but it need certain acceleration by putting enough resources and attention to it, especially in Kazakhstan, which is in dire need of any ways of marketing of our tourist products and services [11].

All of this can be achieved by active usage of Google by involved tourists and organizations not only in the country itself, but also by the tourists and tour operators from abroad.

From the time of exchange semester the author was inspired with the realization of this project. As it was aimed initially it was necessary to organize research work among two segments as world (almost world) and Kazakhstan market, making an accent on country trends and development of tourism of Kazakhstan at all.

According to survey, which was carried among foreign as well as Kazakhstan audience we found that Google is the often used Search engines among Yandex or Yahoo partners. Indeed, even in daily life we can not imagine our lives without Goggle help [12]. If something happened, where there is no clear and immediate solution we type as fast as we can of Google in order to solve that given task. That's why the role of Google Search engine in tourism sphere is vital and can not be replaced.

References:

1. Anderson C. The Long Tail: Why the Future of Business is Selling Less for More. New York: Hyperion (2016).
2. Axelrod, R. Advancing the art of simulation in the social sciences. Complexity, (2):16-22 p, (2013).
3. Back, Aaron. Baidu May be Set for Costly Changes. *Wall Street Journal*(reference date: January 8, 2014).
4. Bar-Ilan, J. Search engine results over time: a case study on search engine stability. Cybermetrics,2(3):1. (2015)
5. Baskerville, R.L., and A.T. Wood-Harper. // A critical perspective on action research as a method for information system research. // Journal of Information Technology, 11(3):235-246 p. (2016)
6. Beckwith, K. Googled: the quest for visibility on the Internet. LearnedPublishing,16 (4): 277-283 p (reference date: January 15, 2013)
7. Bergman, Michael K. The deep web: Surfacing hidden value. Journal of Electronic Publishing, 7(1):01-07. (reference date: July 3, 2015)

8. Iskakova A.T., Google Search Engine in the Promotion of Tour Product, Farabi Alemi, Almaty, 2019, p. 374
9. Berners-Lee, Tim, and Mark Fischetti. Weaving the Web : the original design and ultimate destiny of the World Wide Web by its inventor. New York: HarperCollins Publishers, 2015.
10. Buhalis, D., and R. Law. Progress in information technology and tourism management: 20 years on and 10 years after the Internet—The state of eTourism research. Tourism Management,29(4):609-623 p (reference date: August 25, 2016).
11. Cai, L.A., R. Feng, and D. Breiter. Tourist purchase decision involvement and information preferences. Journal of Vacation Marketing, 10(2):138-148 p, 2017.
12. Chaffey D. Google Adwords - brand-bidding changes – impact in UK.URL: http://www.davechaffey.com/Paid-Search-Best-Practice/category-5-alert-for-all-uk-companies-using-google-adwords. (reference date: February 16, 2016)

RUBRIC

«PHILOLOGY»

REQUIREMENTS FOR IMPARTIALITY IN CREATING THE IMAGE OF THE NATIONAL MEDIA AND STANDARDS OF PROFESSIONAL ETHICS OF A JOURNALIST

Ayjamal Karamatdinova
Student
of Uzbekistan state university of world languages,
Uzbekistan, Tashkent

Beruniy Alimov
Research Supervisor,
Doctor of Philosophy in Philology, PhD,
of Uzbekistan state university of world languages,
Uzbekistan, Tashkent

Today it is customary to talk about the professional ethics of a doctor, teacher, journalist, there are ethical codes in business, the military, in the field of trade, there are international codes of ethics for employees of museums, the Red Cross society and other international professional associations.

Due to the developing professionalization, moral conflicts arise more and more often before specialists in various fields, which cannot be resolved relying only on professional knowledge.

The term "professional ethics" sometimes gets ambiguous. "On the one hand, this is the science of the professional features of the journalist's morality, of the moral aspects of his work.

On the other hand, the interpretation of the concept of" professional ethics "is firmly entrenched in everyday life, namely as a set of norms and rules of professional morality, as a synonym for journalistic codes. »...

This happens because the norms of journalistic morality were created and are being created under the strong influence of publishers, journalistic corporations, scientists are directly involved in their development.

The problems associated with the ethical regulation of professional journalistic activity are among the most researched in the Western world and the least meaningful in domestic science.

Today, when such a high degree of social tension is felt in Russia, and the emphasis placed more and more depend on the individual moral choice of each professional, the responsibility of the journalist for the word he utters increases many times over, and journalistic ethics is becoming one of the most relevant disciplines in a number of subjects studied by students of faculties. journalism.

Finding out the origin of professional ethics is to trace the relationship of moral requirements with the division of social labor and the emergence of a profession.

Aristotle, then Comte, Durkheim paid attention to these questions many years ago. They talked about the relationship between the division of social labor and the moral principles of society.

The emergence of professional ethics in time was preceded by the creation of scientific ethical teachings, theories about it. Everyday experience, the need to regulate the relationship of people of a particular profession led to the realization and formulation of certain requirements of professional ethics.

Professional ethics, having arisen as a manifestation of everyday moral consciousness, then developed on the basis of the generalized practice of behavior of representatives of each professional group.

These generalizations were contained in both written and unwritten codes of conduct, as well as in the form of theoretical conclusions.

Thus, this testifies to the transition from everyday consciousness to theoretical consciousness in the sphere of professional morality.

Professional ethics is a set of moral norms that determine a person's attitude to his professional duty.

The moral relations of people in the labor sphere are regulated by professional ethics. Society can function and develop normally only as a result of a continuous process of production of material values.

The content of professional ethics is codes of conduct that prescribe a certain type of moral relationship between people and ways to justify these codes.

Professional ethics studies:

- relations between labor collectives and each specialist separately;
- the moral qualities of the personality of a specialist, which ensure the best performance professional duty;
- relationships within professional groups, and those specific moral norms, specific to this profession;
- features of professional education.

According to one of the definitions, professional ethics is a set of rules of behavior of a certain social group, which ensures the moral nature of the relationship, conditioned or associated with professional activity.

Most often, the need to comply with the norms of professional ethics is faced by people employed in the service sector, medicine, education - in a word, wherever daily work is associated with direct contact with other people and where increased moral requirements are imposed.

Professional ethics originated on the basis of similar interests and requirements for the culture of people united by one profession.

Traditions of professional ethics are developing along with the development of the profession itself, and at present, the principles and norms of professional ethics can be enshrined at the legislative level or expressed through generally accepted moral norms.

References:

1. Barabanova I.I. A culture of speech. K., 2009, 80 p.
2. Bryant J. Thompson S. Basics of media exposure. M .: Williams, 2004, 432 p.

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ МАҚАЛАЛАР

БӨЛІМ

«ПЕДАГОГИКА»

ЛОГОПЕД МҰҒАЛІМНІҢ ҚОЛДАНАТЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҰМЫС ФОРМАЛАРЫ

Баграмова Айганым Адаевна
студент,
Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, Қазақстан, Петропавл

Алпысбаева Мадина Борамбаевна
Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, Қазақстан, Петропавл

Сөз адамның маңызды психикалық функцияларының бірі және күрделі функционалдық жүйе болып табылады, оның негізінде қарым-қатынас барысында тілдің таңбалы жүйесін пайдалану жатыр. Тілдік қарым - қатынас әр түрлі қызмет түрлерін дамыту үшін қажетті жағдай жасайды. Баланың сөйлеуді меңгеруі оның мінез-құлқын сезінуге, жоспарлауға және реттеуге ықпал етеді. Біз мектепке дейінгі жастағы баланың жақсы дамыған сөзі мектепте табысты оқытудың маңызды шарты болып табылатындығын жақсы білеміз. Балаға сөйлеу бұзылыстарын жеңуге көмектесу қажет, өйткені олар барлық психикалық функцияларға теріс әсер етеді, баланың іс - әрекетіне, мінез - құлқына әсер етеді. Бүгінгі күні мектепке дейінгі жастағы балаларды тәрбиелеумен және оқытумен айналысатындардың барлығының кең практикалық материалдары бар, оны қолдану баланың тиімді сөйлеу дамуына ықпал етеді. Бірақ біз сөйлеу патологиясы санының өсуіне байланысты түзету жұмысының қиындықтарына тап боламыз. Кез келген практикалық материалды шартты түрде екі топқа бөлуге болады: біріншіден, баланың тілдік дамуына көмектесетін және екіншіден, дәстүрлі емес логопедиялық технологиялар жататын жанама. Логопедтің қызметіндегі әсер етудің инновациялық әдістері сөйлеу бұзылыстары бар балалармен түзету-дамыту жұмысының перспективалы құралы болып табылады. Бұл әдістер тиімді түзету құралдарының қатарына жатады және мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу қиындықтарын жеңуде барынша мүмкін болатын табыстарға жетуге көмектеседі. Кешенді логопедиялық көмек аясында инновациялық әдістер ерекше күш-жігерді талап етпей, балалардың тілін түзету процесін оңтайландырады және бүкіл ағзаның сауығуына ықпал етеді. Қазіргі Логопедия ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға тән әртүрлі жас кезеңдерінде және түрлі білім беру жағдайларында балаларды оқыту және дамыту процесін жетілдіру және оңтайландыру жолдарын үнемі белсенді іздеуде.

Инновациялық технологиялар - бұл енгізілген, жаңа, жоғары тиімділікке ие әдістер мен құралдар, сонымен қатар педагогтың зияткерлік қызметінің түпкі нәтижесі болып табылатын тәсілдер. Инновация- жаңа мақсаттар мен мазмұн, әдістер мен формаларды, білім берудің бірлескен қызметті ұйымдастыру, енгізуді білдіреді. Технологияның инновациялылығының басты өлшемі оны қолдану кезінде білім беру процесінің тиімділігін арттыру болып табылады. Кез келген логопедтік практикада қолданылатын инновация "микро инновацияларға" жатады, өйткені оны пайдалану логопедиялық көмектің базистік ұйымын

өзгертпейді, ал тек оның әдістемелік құрамын жергілікті түрде өзгертеді. Тілдің жалпы дамымаған ересек балалардың лексика-грамматикалық жағы бірқалыпты дамып келе жатқан құрдастарының сөздерінен, олардың сөздік қорларынан сандық және сапалық жағынан да ерекшеленеді:

- белсенді емес сөздік. Балалар белсенді сөйлеуде жалпыға белгілі, жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қолданады.
- сөз мәндерін түсінбеу және бұрмалау, әдетте, сөздік қордан таңдап алу және сөзде сөздің мағынасын дәл білдіретін сөздерді дұрыс қолдану, номинативті бірліктерді іздеу жетілмеушілігінде байқалмайды.
- сөз тіркестері мен сөйлемдердегі сөздерді келісудің қиындықтары, олар сөздердің аяқталуын дұрыс таңдай алмау.

Осыған байланысты, жинақтау, сөздік қорын байтыу, нақтылау міндетімен қатар басқа да маңыздысы шешілуі тиіс: оны жандандыру және өз пікірін өзектендіру үшін жағдай жасау. Мұнда дидактикалық синквейн көмегке келуі мүмкін. Бұл технология пайдалану үшін ерекше жағдайларды талап етпейді және мектепке дейінгі балалар мен ОНР-дан кіші мектеп оқушыларының лексикалық-грамматикалық санаттарын дамыту бойынша жұмысқа органикалық сай келеді. Синквейн француз тілінен "бес жол" деп аударылады. Дидактикалық синквейн әрбір жолдың мазмұндық жағына және синтаксистік белгіленуіне негізделеді. Дидактикалық синквейн құрастыру автордан ақпараттық материалда ең маңызды элементтерді табуды, қорытынды жасауды және оларды қысқаша тұжырымдауды талап ететін еркін шығармашылық нысаны болып табылады. Бұл қабілеттер қазіргі өмірде өте қажет.

Логопедиядағы инновациялық технологиялар:

- арт-терапиялық технологиялар;
- логопедиялық және саусақты массаждың заманауи технологиялары;
- сенсорлық тәрбиенің заманауи технологиялары;
- денеге бағытталған техника;
- Су-Джок терапиясы;
- Ақпараттық технологиялар

Оң нәтижелер түзету-дамыту процесіне арт терапияны білімнің бірнеше салаларын (өнер, медицина және психология) синтездеуді ретінде арнайы білімге қатысты, ал емдік және психокоррекциялық практикада өзіндік символдық формада өнердің әртүрлі түрлерін қолдануға құрылған және проблемалары бар баланың көркемдік-шығармашылық (креативті) көріністерін ынталандыру арқылы психосоматикалық бұзылыстарды түзетуді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін әдістемелердің жиынтығы ретінде қосу әкеледі., психоэмоционалдық процестер мен тұлғалық дамудағы ауытқулар.негізгі функциялары катарсистік (тазалайтын, теріс жағдайлардан босататын) және реттеуші (жүйке-психикалық шиеленісті алып тастау, психосоматикалық процестерді реттеу) болып табылады.

Арт-терапия түрлері:

- музыка терапиясы (вокалотерапия, музыкалық аспаптарда ойнау);
- кинезитерапия (би терапиясы, дене-бағытталған терапия, логоритмика, психогимнастика);
- ертегі терапиясы;
- мнемотехника;
- креативті ойын терапиясы(құм терапиясы).

Логопедиялық массаж:

Перифериялық сөйлеу аппаратының бұлшықеттерін уқалау бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге көмектеседі және сол арқылы бұлшықетті дыбыстарды артикуляциялау кезінде қажетті күрделі қимылдарды орындауға дайындайды.Логопедиялық массаж тәсілдерін орындау артикуляцияға қатысатын бұлшықет тонусының жай-күйін нақты диагностикалауды ғана емес, сонымен қатар бет пен мойын бұлшық еттерін талап етеді. Алайда, сөйлеу

патологиясының әртүрлі формаларында қолданылатын сараланған массаж тәсілдері жақында жасалған және әлі де кең тәжірибеге жеткіліксіз енгізілген. Алайда, логопедиялық массаж технологиялардың бірі ретінде басқа логопедиялық техникаларда өзінің қатаң белгіленген орнын алуы керек. Бір жағынан, логопедиялық массаж кешенді логопедиялық жұмыста маңызды құрамдас болып табылады, екінші жағынан, массаж дыбыстарды қалыптастыру кезінде панацея болып табылмайды.

Өзін — өзі массаждау-бұл сөйлеу патологиясынан зардап шегетін баланың (жасөспірімнің немесе ересектердің) өзі орындайтын массаж. Өзін-өзі массаж логопедпен орындалатын негізгі массаждың әсерін толықтыратын құрал болып табылады. Логопедтік өзін-өзі массаждың мақсаты бірінші кезекте шеткергі сөйлеу аппаратының жұмысына қатысатын бұлшықеттердің кинестетикалық сезімдерін ынталандыру, сондай-ақ белгілі бір дәрежеде бұлшықеттердің бұлшықет тонусын қалпына келтіру болып табылады. Логопедиялық жұмыс тәжірибесінде өзін-өзі массаж тәсілдерін қолдану бірнеше себептер бойынша өте пайдалы. Логопедпен жүргізілетін логопедиялық массажға қарағанда, өзін-өзі массаждауды тек жеке ғана емес, сонымен қатар балалар тобымен бірге жаппай жүргізуге болады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» заңы.
2. Бала құқығы туралы конвенция. 20.11.1989 ж.
3. Коростылева Л.А. «Инновационные технологии в обучении школьников» СПб., 2008, 66 стр.
4. Грибкова В.А. «Новые технологии обучения в средней школе», М., 2007
5. Безруких М.М., Ефимова С.П. «Технологии обучения» М., 2006, 63стр
6. Харламов Н. «Педагогика», М., 2003]

БӨЛІМ

«ТЕХНИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР»

КРИПТОГРАФИЯЛЫҚ ТАЛДАУДАҒЫ ПАРАЛЛЕЛЬ ЕСЕПТЕУЛЕР

Сабыр Әйгерім Мұратбекқызы
магистрант,
Л.Н. Гумилев атындағыЕуразия ұлттық университеті,
Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан

Жумадиллаева Айнур Канадиловна
ғылыми жетекші,
Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Ақпараттық технологиялар факультетінің ғылыми істері жөніндегі орынбасары, техника ғылымдарының кандидаты, доцент м.а.,
Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан

Аннотация. Мақалада қазіргі заманғы ақпараттық қауіпсіздіктің криптографиялық жүйелерін талдау уақытын қысқарту үшін үлестірілген мультипроцессорлық есептеулерді қолдану мәселелері қарастырылған. Блоктық шифрлау алгоритмдерін дифференциалды криптоанализ және асимметриялық криптожүйелердің дискретті логарифмдік әдістері сияқты талдау әдістері қарастырылған. Симметриялық және асимметриялық шифрлау алгоритмдерін талдаудың параллель алгоритмдерін іске асыру негізінде алынған тәжірибелік мәліметтер келтірілген.

Түйінді сөздер: криптография; криптоанализ; факторизация әдістері; өрісті елеуіш; параллельді ыдырау; Гауссты жою; құпия кілт; блоктық шифр; беріктік; үлестірілген көппроцессорлы есептеу.

Ақпаратты қорғаудың барлық дерлік бағдарламалық-аппараттық әдістері криптографиямен тығыз байланысты. Криптография көптеген ғасырлар бойы болғанына қарамастан, біз оны қазір білетін және қолданатын формада бірнеше онжылдықтарға барады. Қазіргі заманғы криптографияның дамуындағы басты (бірақ жалғыз емес) бағыт күшті шифрлау алгоритмдерін құру болып табылады деп айтуға болады. Барлық қолданыстағы шифрлар құру принципі бойынша және құпия кілтті қолдану арқылы симметриялы және асимметриялы болып бөлінеді. Жобалау кезеңінде жасалған кез-келген шифрлау алгоритмі оның әлсіз жақтарын және бұзу мүмкіндігін анықтау үшін мұқият талданады. Қолданылған шифрдың беріктігін бағалау үшін тиімді талдау алгоритмдері болуы қажет.

Бүгінгі таңда симметриялы блоктық шифрларды талдаудың әртүрлі тәсілдеріне негізделген бірнеше түрлі әдістері бар. Талдаудың ең танымал әдістеріне, мысалы, сызықтық талдау әдісі, дифференциалды талдау әдісі, мүмкін емес дифференциалдар әдісі, бумеранг шабуылы, алгебралық талдау әдісі, слайдты шабуыл әдісі жатады.

Асимметриялық криптожүйелер үшін әртүрлі әдістер де бар. Олардың ішінде ең танымал әдістер - Гельфонд әдісі, «алып өгей-сәби қадамы», кездейсоқ ағашта кездесу әдісі, негізді кеңейту әдісі, сандық өрістер әдісі, Ферма әдісі, жалғасқан фракциялар әдісі, квадратты елеу әдісі және т.б. Алайда, егер симметриялы криптожүйелерді талдауда әр түрлі әдістер линиялау, жұп мәтіндерді қарастыру, артық анықталған теңдеулер жүйесін құрастыру сияқты әр түрлі тәсілдерді қолданса, онда асимметриялық криптожүйелерді талдауда барлық әдістер азаяды екі есепті әр түрлі тәсілмен шешуге - дискретті логарифмге және үлкен сандарды көбейтуге арналған есеп.

Қуатты есептеу ресурстарының пайда болуымен қазіргі заманғы криптожүйелерді талдау міндеті таза теориялықтан практикалыққа айналды. Сонымен бірге, жоғарыда аталған көптеген әдістер параллелизацияға мүмкіндік береді, демек, олар тиісті есептеу құралдарының көмегімен бірнеше есе жылдам жұмыс істей алады. Әр түрлі криптожүйелерді талдауда өнімділігін арттыру тәсілдерінің бірі - талдау процесін жеделдету және нәтижеге тезірек жету үшін үлестірілген мультипроцессорлық есептеуді қолдану (DMP). RMB қолдану симметриялы блоктық шифрларды криптоанализдеу кезінде де, қазіргі асимметриялық криптожүйелерді талдау әдістерін қолдану кезінде де мүмкін. Таратылған есептеуді қолдану кластерлік жүйелерге арналған заманауи қолданбалы пакеттерге негізделуі мүмкін. Бұл жұмыста біз Message Passing Interface (MPI) стандартын қолдануға негізделген іске асыруды қарастырамыз.MPI оның көп платформасы, ыңғайлы интерфейсі, икемді конфигурациясы және бір компьютерден екіншісіне оңай тасымалдануы үшін таңдалған. Хабарлама жіберу моделіндегі параллель программа дегеніміз - бір уақытта өңделетін қарапайым дәйекті бағдарламалардың жиынтығы. Әдетте, осы кезекті бағдарламалардың әрқайсысы өзінің жеке процессорында орындалады және өзіндік, жергілікті жадыға қол жеткізе алады [1]. Есептеуді ұйымдастырудың айқын артықшылығы - бұл бір процессорлық жүйеде бағдарлама жазу және оны жөндеу мүмкіндігі. Есептеу жылдамдығын арттыру үшін бірдей конфигурациясы бар және жоғары жылдамдықты байланыс желісі арқылы байланысқан компьютерлерді қолдану қажет екенін ескеру қажет.

RMB көмегімен шифрлау алгоритмдерін тестілеуге арналған бағдарламаларды жасау кезінде тексерілген алгоритмде қолданылған раунд саны және шабуылды сәтті жүзеге асыру үшін қажетті мәліметтер мөлшері сияқты ерекшеліктерді ескеру қажет. Әдетте, криптаналитикалық шабуылдар екі кезеңде жүреді. Бірінші кезеңде алгоритм параметрлерін алғашқы өңдеу және барлық деректерді талдауға дайындау орындалады, оны әдетте негізгі процессор деп аталатын бір процессор орындайды. Екінші кезең алгоритмді тікелей талдаудан тұрады, ол көп жағдайда зерттелетін алгоритмді пайдаланып деректерді шифрлау үшін қолданылатын құпия кілтті табуға дейін барады. Сонымен бірге жоғарыда аталған кезеңдерді орындайтын бағдарлама бөліктерінің дұрыс және білікті өзара байланысы ұйымдастырылуы керек. Сонымен қатар, бағдарлама есептеулерде кез-келген процессор санын пайдалануға мүмкіндік беруі керек, әзірленген алгоритмді қолданғанда талдау үшін мәліметтер біркелкі бөлінуі керек.

Бұл мақалада біз RMB көмегімен түрлі криптографиялық алгоритмдерді зерттеу бойынша көпжылдық жұмыстарды қорытындылауға тырысамыз.

1. Симметриялық шифрлау алгоритмдерін талдау

1.1. Дифференциалды талдау әдісі туралы қысқаша ақпарат. Дифференциалды криптоанализ әдісі алғаш рет 90-шы жылдардың басында ұсынылды. өткен ғасырда DES шифрлау алгоритмін талдау үшін Э.Бихам және А.Шамир [2, 3]. Жалпы, блоктық шифрлау алгоритмдерінің дифференциалды анализі келесі негізгі пункттерге дейін азаяды:

1. Шифрлеу алгоритмінің максималды ықтималдылық сипаттамаларын табу. Сипаттамаларды іздеу шифрлау алгоритміне кіретін сызықтық емес криптографиялық примитивтердің дифференциалды қасиеттеріне негізделген.
2. Табылған сипаттамаларды қолдана отырып, мәтіндердің дұрыс жұптарын іздеу.
3. Мәтіндердің дұрыс жұптарын талдау және құпия шифрлау кілтінің мүмкін мәндері бойынша статистиканы жинақтау.

Бірінші қадамда алгоритмдердің көпшілігінің ең жақсы сипаттамаларын табу бір рет орындалады және ол теориялық тапсырма болып табылады. Сипаттамалардың мәні толығымен шифрлау алгоритмінің құрылымына және қолданылған криптографиялық примитивтерге байланысты. Алгоритмдерде тұрақты емес элементтері бар жағдай ғана басқаша. Бұл алгоритмдерге, мысалы, шифрлау алгоритмі ГОСТ 28147-89 кіреді, ол үшін ауыстырудың S-блоктарын ерікті түрде таңдауға болады. Мұндай алгоритмдер үшін таңдалған S-өрістерінің дифференциалды қасиеттеріне сүйене отырып, сипаттамаларды іздеуді әр басынан бастау керек. Талдау процесін автоматтандыру үшін ағаш іздеу алгоритмі негізінде ең жақсы

сипаттамаларды табудың алгоритмін жасауға болады. Мұндай алгоритмдер үшін параллельді модельдерді сипаттамаларды іздеуді жылдамдату үшін пайдалануға болады.

Талдаудың екінші кезеңі кез-келген шифрлау алгоритмі үшін есептік сенімді тапсырма болып табылады, оның тіркелген немесе бекітілмеген элементтері маңызды емес. Талдау мәтіндердің дұрыс жұбы екенін, яғни құпия шифрлау кілтін табу үшін әрі қарай талдау үшін қолдануға болатын мәтіндер жұбын анықтау үшін көптеген жұп мәтіндерді тексеруден тұрады. Бұл қадам талдау уақытын қысқарту үшін параллельді есептеулер түрінде оңай ұсынылуы мүмкін және болуы керек.

Соңғы қадамды орындау оңай және екінші кезеңге қарағанда есептеуді азырақ қажет етеді. Оны дәйекті алгоритм ретінде жеке-жеке жүзеге асыруға болады немесе дұрыс мәтін жұптарын табудың параллель алгоритмдеріне қосуға болады. Екінші жағдайда, мәтіндердің дұрыс жұбы табылған кезде оны құпия кілттің мүмкін болатын мәні туралы статистиканы жинақтап бірден талдауға болады.

1.2. DES алгоритмінің дифференциалды криптоанализі. Э. Бихам және А. Шамир ұсынған әдістер мен тәсілдердің негізінде [2, 3] құпия шифрлау кілтін табу үшін DES шифрлау алгоритмін талдаудың егжей-тегжейлі бағдарламалық бағдарланған дәйекті және параллель алгоритмдер тобы жасалды. Осы алгоритмдер туралы толығырақ ақпаратты [6] табуға болады.

DES дифференциалды криптоанализін жүргізудің жасалған алгоритмдері негізінде RMB көмегімен шифрлаудың кез келген санын талдауға мүмкіндік беретін бағдарлама іске асырылды. Бұл бағдарлама Microsoft Visual C ++ 6.0 бағдарламалау ортасында мультипроцессорлық есептеу үшін қолданылатын MPICH 1.2.5 пакетінің талаптарына байланысты жасалған. Осы бағдарламаның көмегімен DES шифрының 6 раунын ең ықтимал дифференциалдарды қолдану арқылы талдау алгоритмі тексерілді. Тәжірибелік мәліметтер көрсеткендей, DES алгоритмін 6 раундты талдау әрқашан дұрыс нәтиже береді. 2 процессорлы жүйеде (жиілігі 2,67 ГГц жиілікте) талдау уақыты орташа есеппен 7,5 минутты, 16 процессорлы жүйеде 56 секундты құрайды. Құпия кілттің әртүрлі мәндеріне тексеру жүргізілді. N-процессор жүйесіндегі құпия кілттің әр түрлі мәндерін талдау уақыты орташа есеппен 3-5 секундқа ерекшеленді, бұл қолданылатын амалдық жүйеге және мәліметтерді беру ортасына байланысты және есептеудегі табиғи қателік уақыт.

Жүргізілген екінші сынақ - 2,67, 2,67 ГГц процессорлары бар 2, 3, 4 және 5 процессорлық жүйелердегі 8, 10, 12, 14 және 16 айналымнан тұратын DES алгоритмін толық талдау. Тәжірибе нәтижелері кестеде көрсетілген. 1. Әр эксперимент (әсіресе аз мөлшерде қолданылатын процессорлармен) өте ұзақ процесс болғандықтан, эксперименттер K_L = 2882400171, K_R = 3455036365 құпия кілтінің бір мәні үшін жүргізілді. Үстелден. 1, есептеулерге қатысатын процессорлар санының артуымен, талдау уақытының үдеуінің сызықтық өсуі байқалады. Суретте көрсетілген графиктен де осыны байқауға болады. 1. Бұл график кестеге сәйкес салынған. 1. Абциссада процессорлардың саны, ал ординатада анализге кеткен уақыт көрсетіледі.

1,41 ГГц жиіліктегі 16 процессорлық кластер үшін DES алгоритмінің 16 айналымнан тұратын уақыты 24 сағат 13 минутты құрады.

Кесте 1.

DES шифрлау алгоритмін талдау нәтижелері

Раундтар саны	Процессорлар саны	Талдау уақыты	Табылған жұп мәтіндер саны	Дұрыс жұп мәтіндер саны
8	2	125 сағат 17 минут	253	240
	3	103 сағат 11 минут		
	4	78 сағат 47 минут		
	5	60 сағат 31 минута		
10	2	131 сағат 28 минут	113	97
	3	105 сағат 58 минут		
	4	81 сағат 35 минут		
	5	63 сағат 43 минут		
12	2	137 сағат 18 минут	37	34
	3	108 сағат 16 минут		
	4	84 сағат 53 минут		
	5	65 сағат 48 минут		
14	2	142 сағат 37 минут	5	4
	3	111 сағат 57 минут		
	4	88 сағат 27 минут		
	5	67 сағат 13 минут		
16	2	148 сағат 23 минут	1	1
	3	115 сағат 23 минут		
	4	90 сағат 15 минут		
	5	71 сағат 12 минут		

1.3. ГОСТ 28147-89 алгоритмін дифференциалды талдау. ГОСТ алгоритмінің айрықша ерекшелігі - оның құрамына тұрақты емес ауыстыру блоктарының болуы, олар әр уақытта әр түрлі болуы мүмкін. Осыған байланысты, ГОСТ алгоритмі үшін максималды ықтималдықтармен сипаттамаларды іздеу үшін дифференциалды криптоанализдің бірінші кезеңі басталуы керек. Біздің жұмысымыздың нәтижесінде максималды ықтималдықтармен сипаттамаларды табудың параллель алгоритмін жасадық. Бұл алгоритм туралы толық мәліметтерді [6, 7] табуға болады.

Жұмыс нәтижесінде дамыған параллель алгоритм негізінде екі бағдарлама іске асырылды: біреуі статикалық деректерді тарату, екіншісі динамикалық қолдану. Екі бағдарлама да 16 процессорлық кластердің көмегімен сыналды (1,41 ГГц процессор жиілігі). Сынақ эксперименттері кезінде есептеу жылдамдығы әртүрлі бастапқы шарттар бойынша өлшенді: есептеулерге қатысқан процессорлар саны, шифрлау дөңгелектерінің саны және шекті ықтималдылықтың бастапқы мәні. Нақты уақыт режимінде ГОСТ 28147-89 8-раундтық шифрлау алгоритмінің нәтижелерін алуға болатын. Бұл жағдайда әрбір дөңгелек алгоритм үшін (мұндағы $n \leq 8$) шекті ықтималдықтың екі түрлі бастапқы мәндері үшін уақыт өлшенді: 0-ге тең және 0-ден өзгеше.

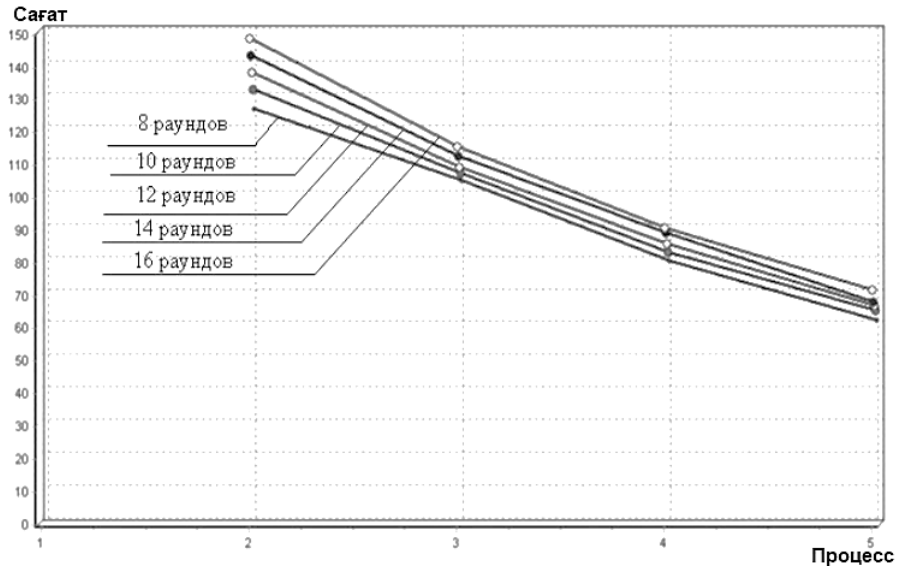

Сурет 1. DES алгоритмінің n-айналымдарын талдау уақыты

Деректердің статикалық таралуы бар бағдарламаның эксперименттік нәтижелері суретте көрсетілген графиктерде жинақталған. 2. Процесс # 0 жалпы бағдарламаның жалпы жұмыс уақытын көрсетеді. Егер оны есептеу уақытының өсуін қалған процестермен салыстыратын болсақ, онда шифрлаудың 5 айналымына дейін, мүмкін шығыс мәліметтерінің көлемі барлық кейінгісі сияқты күрт өспейтіні белгілі болады, бұл графикте көрсетілген . Графиктер 7-ші және 8-ші раундтағы шифрлау алгоритмінің нүктелерін көрсетпейді, өйткені оларды есептеу уақыты 2, 3, 4, 5 және 6 айналымдарға қарағанда әлдеқайда көп. Сондықтан, егер алынған мәліметтерді бірге ұсынатын болсақ, дөңгелектер саны 7-ден кем болатын алгоритмдер үшін шифрлау есептеу жылдамдығының өзгеру динамикасын көрмейміз. 2-де әр түрлі процестерге арналған 5 айналымға дейін (атап айтқанда, 4, 6 және басқалары үшін) есептеу уақыты әрдайым шифрлау дөңгелектері санының артуымен өсе бермейтінін, ал кейбір жағдайларда тіпті айтарлықтай төмендейтіндігін көрсетеді. Бұл бірнеше факторларға байланысты, атап айтқанда: шифрлау дөңгелектері санының артуымен есептеулердің салыстырмалы түрде аз өсуімен, тарату ортасындағы қателіктермен, шекті ықтималдықтардың процессорлармен алмасу ерекшеліктерімен. Тәжірибелер көрсеткендей, ең қарқынды процессорлық алмасу есептеудің алғашқы 15 секундында жүреді (бұл 5 раундтық алгоритмге дейінгі есептеу уақытын ғана қамтиды). Кейіннен айырбас процестердің біреуі шекті мәннен асып кету ықтималдығын тапқан кезде тек анда-санда жүреді. 7 айналымнан асатын шифрлау алгоритмін талдау кезінде мұндай секірулер байқалмайды.

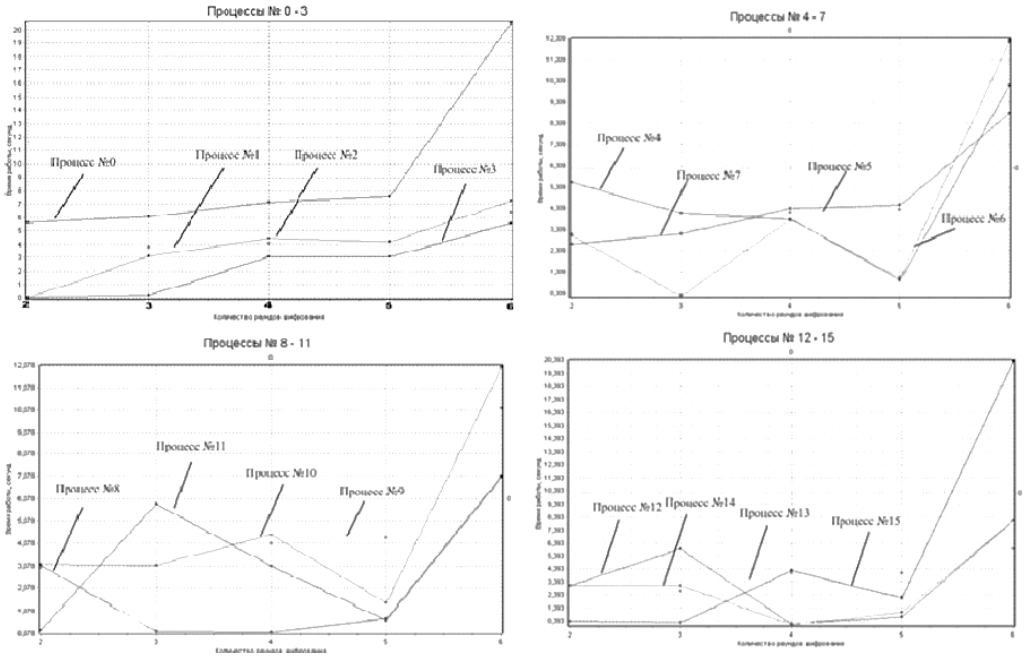

Сурет 2. Деректерді статикалық тарату бағдарламасы бойынша эксперименттердің нәтижелері

Бағдарламаның нәтижесі максималды ықтималдыққа ие бір немесе бірнеше жұп кіріс және шығыс ықтималдығы болып табылады. Бекітілген алмастыру блоктары бар 7-дөңгелек алгоритм үшін p = 1.591252e-008 ықтималдығымен осындай бір ғана жұп табылды.

Мәліметтердің динамикалық таралуы бар бағдарлама үшін n-7 шифрлау алгоритмінің жұмыс жылдамдығы статикалық үлестірімге қарағанда сәл жақсы болып шықты (2-кестеде 6-дөңгелек алгоритмге арналған эксперименттік мәліметтер келтірілген). Сонымен қатар, барлық процессорлар бірдей жүктемені алды, және сәйкесінше, шамамен бірдей жұмыс уақыты, статикалық алгоритмнен айырмашылығы, мұнда кейбір процестер басқаларына қарағанда жылдамырақ қарастырылды. Алайда, жеті айналыммен жұмыс уақыты статикалық үлестірілім-мен бағдарламаның жұмыс уақытынан едәуір асып түседі. Бұл барлық процессорлардың жүктемесі бірдей болғанына қарамастан. Бір қарағанда, мұндай оқиғаның мүмкін еместігі қарапайым түсіндіріледі: статикалық үлестіріммен талдау процестері әртүрлі диапазондардан мәндер алады. Осы мәндердің бірі мүмкін болатын максимумға өте жақын ықтималдығы бар кіріс-шығыс айырмашылық жұбын бірден дерлік анықтауға мүмкіндік береді. Процессораралық байланыстың арқасында бұл ықтималдық мәні барлық процестер үшін шекті мәнге айналады. Демек, одан әрі талдау айқын нашар жұптардан бас тарту арқылы жүзеге асырылады, яғни ықтималдығы ағымдағы шекті мәннен төмен. Мәліметтерді динамикалық тарату кезінде ықтималдықтың мұндай жақсы мәні бірден анықталмайды, сондықтан процестер бүкіл ағаштың бойында қайталануы керек, бұл талдау процесін едәуір баяулатады.

Осыған сүйене отырып, жасалынған алгоритмдерді қолданудың тиімділігі тек қолданылатын процессорлар санына және шифрлау айналымдарының санына ғана емес, сонымен қатар талдау мәліметтерін тарату әдісіне байланысты деген қорытынды жасауға болады. Мүмкіндікке неғұрлым жақын болатын ықтималдығы неғұрлым тез табылса, соғұрлым тезірек талдау жасалады. Әр түрлі алмастыру блоктарының дифференциалды криптоанализде әр түрлі мағынаға ие болатындығын есте ұстаған жөн, сондықтан алмастыру блоктарының әр түрлі жиынтығы үшін әр түрлі кіріс ықтималдығы шифрлау айналымдарынан өту кезінде ең жақсы ықтималдық береді.

Кесте 2.

Мәліметтерді динамикалық таратумен алгоритмге арналған тәжірибелік деректер

Процесстер нөмірі	**1**	**2**	**3**	**4**
Талданған мәндер саны	6	5	7	4
Жұмыс уақыты, секунд	10,63264	10,78271	11,09175	11,96433
Процесстер нөмірі	5	6	7	8
Талданған мәндер саны	5	13	6	10
Жұмыс уақыты, секунд	10,27041	11,53331	11,40407	10,84244
Процесстер нөмірі	9	10	11	12
Талданған мәндер саны	7	4	11	6
Жұмыс уақыты, секунд	10,75531	10,13938	10,22375	10,93916
Процесстер нөмірі	13	14	15	16
Талданған мәндер саны	6	10	8	11
Жұмыс уақыты, секунд	10,65408	14,16819	10,77713	13,83076

Кесте 3.

Бағдарламаның басқа процессорлардағы жұмысының уақыт көрсеткіштері

Процесстер саны	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Статикалық таралуы	54,2	57,1	30,8	36,6	24,4	24,6	24,7	20,8
Динамикалық таралуы	63,6	40,7	27,2	22,9	21,2	20,2	19,9	17,6
Процесстер саны	10	11	12	13	14	15	16	
Статикалық таралуы	22,06	18,5	15,5	18,4	19,8	18,8	18,8	
Динамикалық таралуы	15,5	16,5	18,1	15,6	17,3	13,4	14,3	

Кесте 3 процессорлардың басқа санын қолдана отырып 0 ықтималдылық шегі бар 6-дөңгелек шифрлау алгоритмі үшін алынған деректерді көрсетеді. Түсінікті болу үшін, осы тәжірибелердің мәліметтері 3-суреттегі график түрінде берілген. 3-суретте әрдайым көп процессорлардың саны есептеу уақытының азаюына әкелмейтіні көрсетілген. Алайда, статикалық деректерді тарату көмегімен талдау үшін 16 процессорды қолданған кезде, есептеу процессі екі процессорлық жүйеде жасалған есептеулермен салыстырғанда 2,88 есе, динамикалық көмегімен - 4,4 есе қысқарады. Мәліметтерді динамикалық таратумен есептеулер үшін 3-суреттегі графика үдеудің сызықтық өсуі бар екенін көрсетеді. 8 немесе одан аз процессорларды қолдана отырып есептеу үшін тиімділік мәні 1,2-ден 0,8-ге дейін болады.

2. Асимметриялық криптожүйелерді талдау.

2.1. Дискретті логарифм есебін базисті кеңейту әдісімен шешу. F_p^* тобындағы дискретті логарифмді есептеудің негізгі ыдырау әдісі осы топтың бүтін сандар сақинасының Z^* жартылай тобына енуіне негізделген. Осы жартылай топтардың гомоморфизмінің анықтамасы бойынша Z сақинасындағы AB = C теңдігі AB ≡ C (mod p) білдіреді, A^x = B теңдігі мен A^y ≡ B (mod p) сәйкестігінен x ≡ y шығады. (mod r), мұндағы r - A элементі құрған топтың негізгі тәртібі [8, 9].

Дискретті логарифм есебін шешуге арналған ыдырау негізінің әдісінде үш негізгі кезеңді ажыратуға болады: ыдырау негізін құру, Гаусс әдісіне негізделген нөлдік емес көрсеткіштерді жою және алынған салыстыруды шешу. 1 және 2 кезеңдер есептеу жағынан күрделі, сондықтан олардың орындалуын тездету үшін D-тегіс дәрежелерді табудың параллель алгоритмі (елеу) және ыдырау негізінің элементтеріндегі нөлдік емес көрсеткіштерді жою

үшін параллель Гаусс алгоритмі жасалды. 4-суретте алгоритмнің бірінші және екінші кезеңдерін параллельдеу тиімділігін көрсететін тәжірибелер нәтижелерін ұсынады.

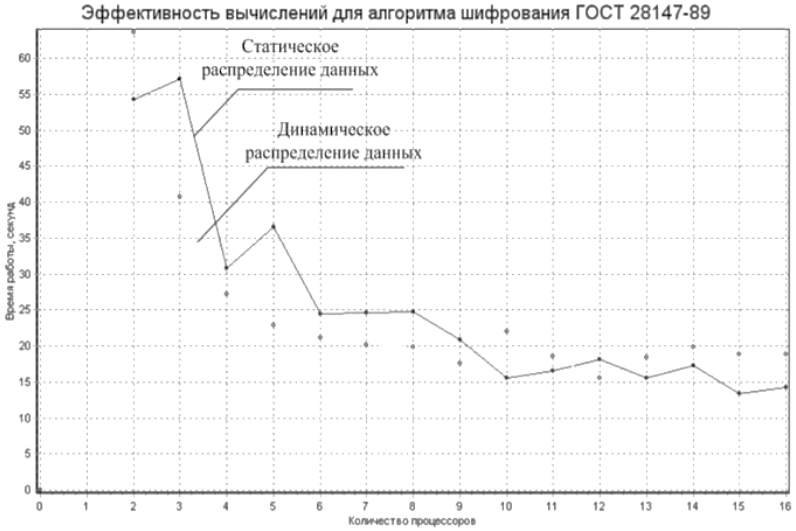

Сурет 3. Есептеу уақытының қолданылатын процессорлар санына тәуелділігі

Жасалған алгоритмдер негізінде жүзеге асырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдану арқылы тәжірибелер SFedU (20 Intel Xeon 2,33 ГГц есептеуіш ядролары, 10 ГБ жедел жады, Gigabit Ethernet тарату ортасы) ақпараттық технологиялар қауіпсіздігі департаментінің кластерінде жүргізілді.).

Осы графиктерді құру үшін логарифм 70 екілік цифрдан тұратын жай сан құрған топтан табылды. Негіз өлшемі 800 болды. Графиктер есептеулердің бірінші кезеңі параллелизацияға өте жақсы әсер ететіндігін көрсетеді, екінші кезеңде өнімділіктің жоғарылауы соншалықты үлкен емес. Шындығында, процестердің саны 10-нан асып кеткендіктен, өнімділіктің төмендеуі байқалады. Бұл матрица бөлімдерін параллель өңдеу есебінен өнімділіктен гөрі анықтамалық жолды процестерге ауыстыру үстеме шығыстарының басым болуына байланысты. Негіздің өлшемін кішірейту арқылы елеудің күрделілігін арттыру есебінен матрицаның өлшемін және екінші кезеңді аяқтау уақытын қысқартуға болады. Сондай-ақ, нәтиже деректерді берудің неғұрлым тиімді ортасын қолдану арқылы берілуі керек, мысалы, InfiniBand.

2.2. Дискретті логарифм есебін өрісті елеу әдісі арқылы шешу. Дискретті логарифмді есептеудің жалпы елеуіштік өріс әдісін Гордон ұсынған және Вебер жасаған [8, 9]. Әдіс алгебралық бүтін сандар сақиналарында ыдыраудың негізгі идеалдарға бірегейлігін қолданады. Қысқаша сандық өрістер әдісі арқылы дискретті логарифмді іздеуді келесі кезеңдерге дейін қысқартуға болады: ыдырау негізін құру, ыдырау негізін елеу, экспоненттер матрицасын Гаусс әдісі негізінде түрлендіру және алынған салыстыруды шешу. 2 және 3 кезеңдері есептеу жағынан күрделі, сондықтан олардың орындалуын тездету үшін D-тегіс сандарды табудың параллель алгоритмі (елеу) және параллель Гаусс алгоритмі жасалды. Осы алгоритмдер туралы толығырақ ақпаратты [10–11] табуға болады.

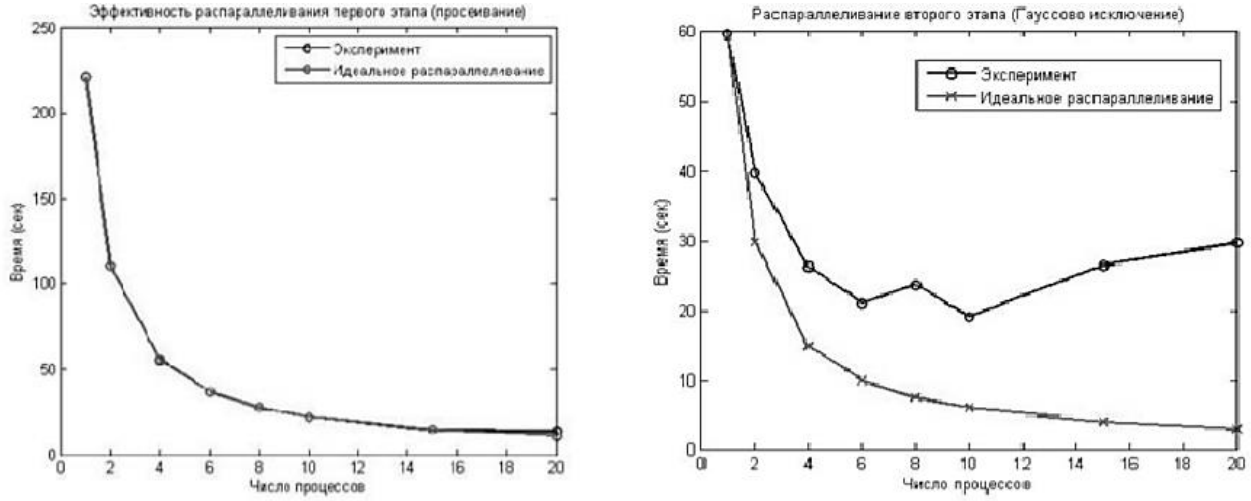

Сурет 4. Бірінші және екінші кезеңдердің параллелизациясы

Зерттеу барысында әзірленген алгоритмдер C++ тілінде OpenMPI (процессаралық байланысты қамтамасыз ету үшін), NTL және GMP (ерікті ұзындықтағы бүтін сандармен жұмыс жасау) тегін кітапханаларын қолдана отырып жүзеге асырылды. 5-суретте көрсетілген графиктер есептеу уақытының мультипроцессорлы компьютерлік жүйеде процессорлар санына тәуелділігін көрсетеді. Тәжірибе 20 Intel Xeon 2.6GHz процессор ядроларынан, 10 ГБ жедел жадыдан, Gigabit Ethernet тасымалдағышынан тұратын кластерде жүргізілді.

Ыдыраудың базалық әдісін қолдана отырып, салыстырмалы тестілеу көрсеткендей, салыстырмалы түрде аз модуль өлшемдері үшін (70-75 бит) ыдырау базалық әдісі тезірек електенеді. Өрісті елеуіштің іске асырылу уақыты негіздің мөлшеріне байланысты, бірақ оның минималды өлшемімен ол базалық кеңейту әдісін енгізу уақытынан асып түседі. Матрицалық түрлендіруге кететін уақыт екі іске асыру үшін де бірдей болады. Бұл теориялық нәтижелерге сәйкес келеді, оған сәйкес сандық өрісті елеу әдісі модульдің жеткілікті үлкен өлшемдері үшін базаны кеңейту әдісіне қарағанда жылдамырақ жұмыс істей бастайды.

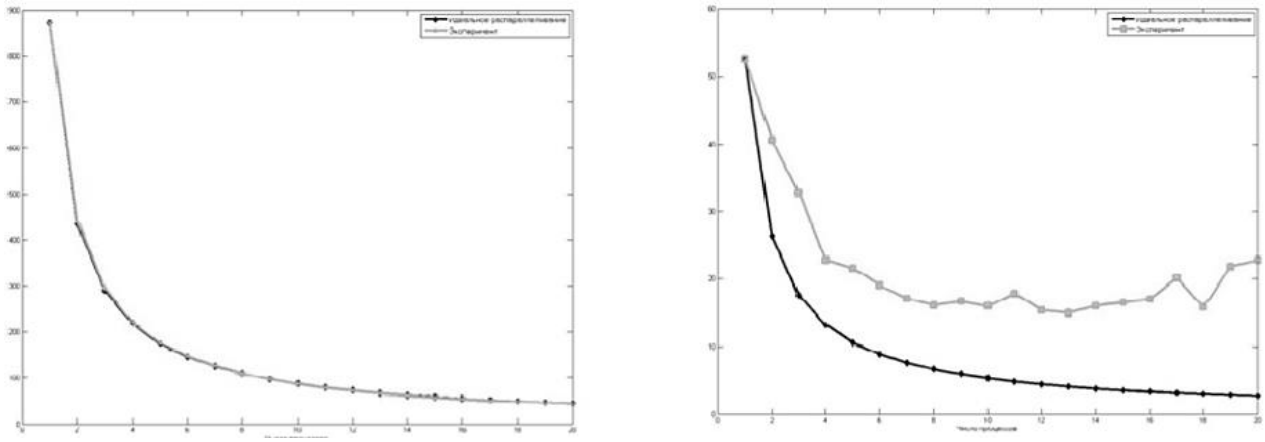

Сурет 5. Матрицалық ыдырау және түрлендірудің бірінші (сол жақ) және екінші (оң) кезеңдерін параллельдеу кезінде өнімділіктің өсуі

Әдебиеттер тізімі:

1. Немнюгин С., Стесик О. Мультипроцессорлы есептеу жүйелері үшін параллель бағдарламалау. – СПб.: БХВ-Петербург, 2002.
2. Biham E., Shamir A. Толық 16-раундты DES-тің дифференциалды криптоанализі // Crypto'92, Springer-Velgar, 1998. – P. 487.

3. Biham E., Shamir A. DES тәрізді криптожүйелердің дифференциалды криптоанализі. Кеңейтілген реферат// Crypto'90, Springer-Velgar, 1998. – P. 2.
4. Панасенко С. Шифрлау алгоритмдері. Арнайы анықтама. – СПб.:БХВ Петербург, 2009. – 576 б.
5. Бабенко Л.К. Ищукова Е.А. Заманауи шифрлау алгоритмдері және оларды талдау әдістері. – М.: Гелиос АРВ, 2006.
6. Бабенко Л.К., Ищукова Е.А. Дифференциалды криптоанализ әдісін қолдана отырып, қазіргі заманғы криптографиялық жүйелерді талдау // Оңтүстік федералды университетіндегі ақпараттық қауіпсіздіктің өзекті аспектілері. Монография. – Таганрог: ТТИ ЮФУ баспаханасы, 2011. – 102-181 б.
7. Бабенко Л.К. Ищукова Е.А. ГОСТ 28147-89 шифрлау алгоритмін дифференциалды криптанализдеу үшін В-ағаштарында рекурсивті іздеу алгоритмін қолдану // IX Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары «IB». 2т. – Таганрог: ТТИ ЮФУбаспаханасы 2007. – 92-97 б.
8. Маховенко Е.Б., Криптографияда сандық-теоретикалық әдістер: Оқу құралы. – М.: Гелиос АРВ, 2006. – 320 б.
9. Ростовцев А.Г., Маховенко Е.Б. Теориялық криптография. – СПб.: АНО НПО «Профессионал», 2005. – 480 б.

БӨЛІМ

«ЭКОНОМИКА»

ЖОО-НЫҢ ТИІМДІ ИМИДЖІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Тлектесова Әйгерім Шыңғысқызы

маркетинг мамандығының студенті,
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің имиджі
Қазақстан, Алматы

Рилла Маликовна Жетекші

аға оқытушы,
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің имиджі,
Қазақстан, Алматы

Кіріспе

Қазіргі уақытта белгілі бір жоғары оқу орны туралы бедел, қоғамдық пікір проблемалары, демек, оны тартымды түрде қалыптастыру және басқару білім беру саласында, бұқаралық ақпарат құралдарында, жоғары оқу орындарының қызметкерлері, студенттер мен олардың ата-аналары арасындағы тұлғааралық қарым-қатынас деңгейінде кеңінен танымал бола бастады. Университеттің оң имиджін қалыптастыру және оны қолдау бәсекеге қабілеттілік пен оның келешегін арттыруға ғана емес, сонымен бірге аймақтағы және елдегі білім берудің даму деңгейін көрсетуге мүмкіндік береді, бұл еліміздің білім беру имиджіне айтарлықтай әсер етеді.

Білім алу болашақ өмір, әлеуметтік бағдар, мансаптық өсу, құндылықтар жүйесін қалыптастыру, әр адамның белгілі бір салада өзін-өзі көрсетуі үшін негіз болып табылады, сондықтан жоғары оқу орнының функциясын асыра бағалау қиын.

Университет алдында ең тәуелсіз және талантты студенттерді тарту қиын міндет тұр, және мұндай студенттерді тартудың тиімді әдістерінің бірі тартымды имидж құру болып табылады. Университет түлектері білім беру мекемесінің құндылықтарын сыртқы ортаға таратады, сондай-ақ теориялық және практикалық мәселелер бойынша дайындыққа қатысты зерттеу объектілері ретінде әрекет етеді, бұл алынған білімнің сапасын көрсетеді.

Сондықтан университет білім беру институты ретінде имиджге мұқтаж. Сурет табиғи болуы керек, университетте болып жатқан оң жұмыстың мәнін, сондай-ақ оның дамуын көрсетуі керек.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің имиджі

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің имиджіне тоқталатын болсам, бұл университет қазірде әлемдегі ең үздік университеттер қатарынан болып табылады. Бұл жоғарғы оқу орнының басты мақсаты «бәсекеге қабілетті мамандар даярлау». Әрине, бұл мақсатына университет, жыл сайын ойдағыдай жетіп, имиджінің жоғары екенін дәлелдеп келеді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде жоғарғы имиджді қалыптастыратын факторлардың барлығы қарастырылған:

1. Университет сайты, ақпарат беру;
2. Тәжірибе корпустары;
3. Университет кітапханасы;
4. Студенттер үшін көптеген спорттық үйірмелер;
5. Жасыл алаң;
6. Студенттер қалашығы;
7. Университеттің жеке медициналық орталығы.

Студенттер оқуға түскеннен бастап, университет қабырғасынан ұзап шыққанға дейін, керекті білім қоры мен мол тәжірибе алуына барлық жағдайлар жасалған. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ең үлкен артықшылығы студенткке ыңғайлы орта жасауы деп ойлаймын, тіпті алыс аймақта тұратын, жас талапкер үшін де, жағдай жасалған. Мысалы, мектеп бітіріп, ЖОО-нын таңдау үстіндегі талапкер, университет қабырғасын өз көзімен көргісі келіп, бірақ мүмкіндігі болмаса, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ арнайы талапкер үшін, виртуалды тур бағдарламасын әзірлеген, яғни ғаламтор желісінен «виртуалды тур ҚазҰУ» деп іздесе болғаны, университет ішінде жүргендей болады.

Мұнда студенттер жатақханасы, ғалымдар үйі, студенттер сарайы және т.б. ғимараттар бар. Тек өз студенттеріне арналған интернет желісі бар, яғни әрбір студентке жеке атау мен құпиясөз беріледі, сол арқылы wi-fi желісіне қосылуға мүмкіндік алады.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «Керемет» медициналық орталығына тоқталатын болсам, бұл орталықта, университет студенттері үшін тегін қызмет көрсетіледі. «Керемет» медициналық орталығы жәй тексерістен бастап, жүрек, көз өкпе және де т.б. тексертулер үшін арнайы аппараттармен жабдықталған және білікті мамандар жұмыс жасайды.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ғылыми кітапханасы 1934 жылы университетпен бір уақытта құрылды. 2012 жылы кітапхана шығыс стилінің элементтерімен үйлесімді жаңа технологиялармен және коммуникациялық шешімдермен жабдықталған жалпы ауданы 17 856,6 м2 заманауи жаңа ғимаратқа көшті. Алматы қаласының ең көрікті аудандарының бірінде орналасқан және «ҚазҰУ қалашығы» деген атпен танымал университет қалашығында салынған кітапхана 2014 жылы әл-Фараби кітапханасы болып өзгертілді.

Әл-Фараби атындағы кітапхана елдегі ең ірі және жетекші жоғары оқу орындарының кітапханасы ретінде өзіндік міндеті, құндылықтары мен көзқарасына ие. Университет кітапханасы Орта Азияның «ең үлкен» кітапханасы болып саналды.

Қорытынды

Менің ойымша, білім беру мекемесінің имиджін университеттің корпоративтік мәдениетін құрайтын және студенттерге, аспиранттар мен қызметкерлерге мінез-құлық пен іс-әрекеттің бағыттарын белгілейтін құндылықтардың, нанымдар мен нормалардың тиісті жүйесі қолдауы керек. Осыған байланысты, бүгінгі таңда өте өзекті мәселе-ұйымдастырушылық біртұтастықты күшейтетін, қызметкерлердің мінез-құлқындағы үйлесімділікті тудыратын және бүкіл ұжымның сәтті және жемісті жұмысы үшін компас ретінде қызмет ететін білім беру мекемесі имиджінің ішкі құрамдас бөлігі ретінде корпоративтік мәдениетті қалыптастыру. Білім беру мекемесінің корпоративтік мәдениетін қалыптастыру-өз имиджімен айналысатын университет үшін міндетті процесс.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

ДЛЯ ЗАМЕТОК

Электронный научный журнал

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

№ 15 (151)
Апрель 2021 г.

Часть 2

В авторской редакции

Свидетельство о регистрации СМИ: ЭЛ № ФС 77 – 66232 от 01.07.2016

Издательство «МЦНО»
123098, г. Москва, ул. Маршала Василевского, дом 5, корпус 1, к. 74

E-mail: studjournal@nauchforum.ru

16+